

Příznaky onemocnění

Příznaky rakoviny střev jsou v počátcích malé, **proto zanedbání nemoci je relativně časté**. Příznaky jsou podmíněny umístěním a velikostí nádoru, méně často jsou v popředí celkové příznaky jako sešlost a chátřání.

Průměrná doba od prvních obtíží ke stanovení diagnózy se pohybuje 3/4 roku u rakoviny konečníku a 1 rok u rakoviny ostatních částí tlustého střeva.

Jen asi 20% pacientů s příznaky vyhledá lékaře v prvních třech měsících!

U rakoviny pravé části tlustého střeva převládají příznaky celkové a to hubnutí a chudokrevnost.

Rakovina levé poloviny tlustého střeva se projevuje krvácením, poruchami průchodnosti tlustého střeva, které jsou provázeny kolikovitými bolestmi břicha a změnou charakteru stolice (střídání průjmu a zácpy, jiné vyprazdňování, než bylo dříve).

Rakovina příčného tlustého střeva je vzácnější a většinou se projevuje jako dyspeptický syndrom (změna v břišním komfortu – poruchy vyprazdňování, nadýmání, může být krev ve stolici, bolesti břicha trvalého rázu nebo kolikovitě).

Rakovina konečníku se projevuje tzv. tenesmy, což je bolestivé nutkání na stolici, při němž dochází k odchodu menšího množství stolice smíšené s malým množstvím krve nebo hnisu.

Skutečnost, že máte hemeroidy nevyklučuje krvácení ze zhoubného nádoru.

Předpoklad úspěšné léčby u všech onemocnění je aktivní zájem o své zdraví. U nádorů tlustého střeva toto platí zvláště. Návštěva lékaře ihned při projevu prvních příznaků je pro výsledek léčby stejně důležitá jako dodržování správné životosprávy.

Vydal: Liberecký kraj 2011

Spolupracovaly:

KHS Libereckého kraje se sídlem v Liberci
Gastroenterologické centrum
Krajské nemocnice Liberec, a. s.

KHS Libereckého kraje
se sídlem v Liberci

PREVENCE NÁDORŮ TLUSTÉHO STŘEVA A KONEČNÍKU

Rakovina tlustého střeva je civilizační onemocnění. U nás je nejčastějším zhoubným nádorem trávicího ústrojí a druhou nejčastější orgánovou lokalizací nádorového bujení u obou pohlaví.

Jak postupovat právě ve Vašem případě se můžete dozvědět

- u svého **praktického lékaře**
- v **Komplexním onkologickém centru** Krajské nemocnice Liberec, a. s.
- ve spolupráci s praktickým lékařem u specialisty **gastroenterologa** v Liberci, České Lípě, Jablonci n/N, Semilech, Turnově, Jilemnici, Frýdlantě a Tanvaldě

Prevence nádorů tlustého střeva a konečníku

Každoročně je v ČR zjištěn zhoubný nádor tlustého střeva u 7 800 osob.

Rakovina tlustého střeva je druhým nejčastějším nádorovým onemocněním u mužů i u žen.

Česká republika je v porovnání s ostatními státy na prvním místě ve výskytu rakoviny.

Jak snížit riziko onemocnění

Postupy primární prevence (prvotní předcházení)

- udržujte si přiměřenou hmotnost
- omezte potraviny s vysokým obsahem tuků, cukrů a soli
- jezte ovoce, zeleninu, luštěniny, celozrnné pečivo
- omezte spotřebu červeného masa
- vyhýbejte se uzeninám
- alkohol pijte velmi umírněně
- nekuřte
- věnujte se denně alespoň 30 minut fyzické aktivitě

Postupy sekundární prevence (druhotné předcházení)

U svého praktického lékaře požadujte:

- **jste-li ve věku 50 – 54 let:** každoročně vyšetření stolice testem TOKS (test skrytého krvácení ve stolici), při pozitivním TOKS screeningovou kolonoskopií (vyšetření tlustého střeva optickým ohebným přístrojem – endoskopem)
- **jste-li ve věku nad 55 let:** jednou za dva roky vyšetření stolice testem TOKS (test skrytého krvácení ve stolici), nebo primární screeningovou kolonoskopií jednou za 10 let (vyšetření tlustého střeva optickým ohebným přístrojem)

Vyšetření testem TOKS můžete požadovat i u svého gynekologa.

- **v kterémkoli věku si můžete zakoupit v lékárně rychlý test okultního/skrytého krvácení do stolice**
- **v případě pozitivního výsledku vyhledejte Vašeho praktického lékaře**

Možnosti sekundární prevence jsou u rakoviny tlustého střeva značné – nádor roste pomalu. 80% rakoviny tlustého střeva vzniká na podkladě **polypů** (výrůstků), které se v současné době u naprosté většiny postižených odstraňují metodou polypektomie (seříznutí kličkou) při vyšetření tlustého střeva endoskopem.

Úmrtnost na tyto nádory je relativně vysoká. Příčinou je skutečnost, že **polovina nádorů je zjištěna v pokročilém stadiu**. Současný stav diagnostiky a léčby rakoviny tlustého střeva, kdy jedinec má již rozvinuté příznaky, je neuspokojivý.

Paradoxem je, že včas zjištěný zhoubný nádor patří k nejlépe léčitelným nádorům.

Výrazné zlepšení lze očekávat jen od výše uvedeného **aktivního vyhledávání bezpříznakových jedinců počínaje věkem 50ti let pomocí testu TOKS**.

Při nálezu rakoviny je doporučována co nejrychlejší chirurgická léčba.

Tyto metody a návazné dlouhodobé sledování jsou významnými faktory snížení počtu nově vzniklých onemocnění rakovinou tlustého střeva.